

INTERNACIONALNI UNIVERZITET U SARAJEVU

INTERNATIONAL UNIVERSITY OF SARAJEVO

Broj: IUS-SENAT-11-1980/2018

Sarajevo, 13.08.2018 godine

Dio osam - Poglavlje VIII Statuta Internacionalnog univerziteta u Sarajevu

PRAVILA O DISCIPLINSKOJ ODGOVORNOSTI STUDENATA

I. OPŠTE ODREDBE

Član 138.

(Odgovornost studenta)

- (1) Odgovornost studenta može biti:
  - a) Disciplinska, usljed povrede obaveze (discipline) studenata, i
  - b) Materijalna (naknada štete), kada je prouzrokovana materijalna šteta.
- (2) Odgovornost iz stava (1) ovog člana temelji se na krivici učinioca (subjektivna odgovornost).

Član 139.

(Pokretanje disciplinskog postupka)

- (1) Za sve prekršaje od strane studenta, Dekan po diskrecionoj ocjeni pokreće disciplinski postupak (u skladu sa Statutom) ili izriče direktnu mjeru protiv studenta na osnovu jasnih i neospornih dokaza za određeni prekršaj.
- (2) U slučaju kada se mjera izriče direktno protiv studenta, student može podnijeti žalbu Dekanu u roku od osam dana od dana prijema rješenja kojim on/ona može zatražiti pokretanje formalnog postupka, i u tom slučaju Dekan mora pokrenuti disciplinski postupak protiv studenta.

Član 140.

- (1) Ako se po zahtjevu studenta pokrene disciplinski postupak, sve mjere izrečene protiv studenta neće se primjenjivati do donošenja konačne odluke.
- (2) Odluka donesena na kraju disciplinskog postupka je konačna i može podržati prvobitnu odluku Dekana ili može proglasiti prvobitnu odluku nevažećom i riješiti predmet drugačije.

Član 141.

(Pomoćne usluge)

Za sve obaveze vezane za implementaciju stavova Statuta koje se odnose na disciplinsku odgovornost studenata, Pravna služba pruža stručnu pomoć, a Studentska služba pruža tehničku i administrativnu pomoć.

II. PRIMJENA PRAVILA O DISCIPLINSKOJ ODGOVORNOSTI

Član 142.

(Subjekat disciplinske odgovornosti)

- (1) Pravila o disciplinskoj odgovornosti se primjenjuju na fizičko lice koje na Fakultetu ima status:
  - a) studenta dodiplomskog studija (I ciklus);
  - b) studenta integrisanog studija;
  - c) studenta postdiplomskog – master studija (II ciklus);

- d) studenta postdiplomskog – doktorskog studija (III ciklus);
- e) studenta Škole engleskog jezika(u daljem tekstu “ELS”);
- f) lica upisanog na neki od necikličnih oblika obrazovanja kojeg organizuje i izvodi Univerzitet i
- g) studenta sa druge visokoškolske ustanove koji pohađa jedan ili više predmeta na Univerzitetu.

(2) Status studenta dokazuje se studentskom identifikacionom karticom koju izdaje Univerzitet i odgovarajućim evidencijama koje vodi Studentska služba Univerziteta.

III. POVREDA OBAVEZA(DISCIPLINE) STUDENATA

Član 143.

(Principi pokretanja postupka)

- (1) Protiv studenta se može pokrenuti disciplinski postupak u slučaju prekršaja pravila utvrđenih zakonom, općim aktima Univerziteta i ugovorom o studiranju, samo ukoliko je taj prekršaj predviđen kao lakša ili teža povreda obaveza(discipline) studenata za koju je propisana odgovornost studenta.
- (2) Studenti se smatraju nevinim za povrede obaveza(discipline) sve dok konačna odluka donesena na kraju disciplinskog postupka ne utvrdi njihovu odgovornost.
- (3) Svaka osnovana sumnja da postoje činjenice koje predstavljaju elemente povrede obaveza(discipline) ili kojima se određuje primjena određenih pravila o disciplinskoj odgovornosti Statuta, nadležni organ rješava na način koji je pogodan za optuženog studenta.
- (4) Postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti studenta i/ili povrede mora se sprovesti bez odlaganja, i to na način da se predstave svi dokazi potrebni za ispravno utvrđivanje činjenica i za donošenje zakonite i pravilne odluke.

Član 144.

(Lakše povrede obaveza)

Pod lakšim povredama obaveza(discipline) studenata podrazumijeva se:

- a) Kašnjenje na predavanje, vježbe i druge obavezne oblike nastave ili neopravdano napuštanje istih prije određenog vremena;
- b) Nedostavljanje potrebnog dokumenta Univerzitetu (npr. dokaz o boravišnoj dozvoli, ljekarsko uvjerenje, itd.);
- c) Nedolično ponašanje na Univerzitetu ili neprimjeren odnos prema studentima, nastavnicima, saradnicima i drugim zaposlenicima Univerziteta;
- d) Prouzrokovanje manje materijalne štete na predmetima u vlasništvu Univerziteta ili u vlasništvu drugih lica, u okviru Kampusa Univerziteta;
- e) Ponašanje koje može narušiti ugled Univerziteta, studenata Univerziteta, nastavnika, saradnika i drugih zaposlenika Univerziteta;
- f) Ometanje nastave i ispita, sastanaka, ceremonija i drugih događaja, odnosno normalnog rada na Univerzitetu;

- g) Prijavljivanje ispita za sebe ili drugog za ispitni rok u kome, po Pravilima student nema pravo da polaže ispit koji prijavljuje;
- h) Pisanje ili crtanje sadržaja ili postavljanje postera i banera na Kampusu na mjestima koja nisu predviđena za to i bez odobrenja nadležnih tijela Univerziteta;
- i) Ostali vidovi ponašanja studenta koji su suprotni akademskim načelima ponašanja, a koji se mogu svrstati pod lakše povrede obaveza(discipline) studenata, odnosno za koje je predviđena prekršajna ili krivična odgovornost u skladu sa zakonom.

Član 145.

(Teže povrede obaveza)

Pod težim povredama obaveza(discipline) studenta podrazumjevaju se:

- a) Falsifikovanje isprava uopšte, a naročito javnih isprava koje izdaje Univerzitet odnosno njegove organizacione jedinice;
- b) Prepravka ili dopisivanje podataka u evidenciji koju vodi Univerzitet, odnosno njegove organizacione jedinice;
- c) Davanje neistinitih podataka nadležnim licima i organima Univerziteta uopšte, a naročito radi ostvarivanja prava koja im po važećim propisima ne pripadaju;
- d) Iznošenje netačnih informacija o radu i poslovanju Univerziteta;
- e) Nedoizvoljeno umnožavanje autorski zaštićenih tekstova, plagijat, direktno citiranje, parafraziranje ili preporučavanje iz izvora bez navođenja autora i djela;
- f) Krađa;
- g) Izazivanje nereda ili tuče, učešće u tuči ili pozivanje na iste u okviru Kampusu Univerziteta;
- h) Izražavanje nacionalne, vjerske, rasne i druge netrpeljivosti u okviru Kampusu Univerziteta;
- i) Nepridržavanje sigurnosnih propisa i pravila na Univerzitetu, ulazanje u prostorije Kampusu Univerziteta kojima je pristup zabranjen;
- j) Prouzrokovanje veće materijalne štete na predmetima u vlasništvu Univerziteta ili u vlasništvu drugih lica, u okviru Kampusu Univerziteta;
- k) Dolazak na Kampus Univerziteta u alkoholoziranom ili opijenom stanju i/ili upotreba alkohola ili narkotičkih sredstava u okviru Kampusu Univerziteta;
- l) Osnivanje neformalne ili formalne organizacije ili bilo kakvog pravnog lica u okviru Kampusu Univerziteta, ili pod imenom Univerziteta, bez prethodne saglasnosti nadležnog tijela Univerziteta, učešće u aktivnostima istih;
- m) Podstrekavanje ili pomaganje studenata pri konzumiranju alkohola, odnosno narkotičkih sredstava, trgovina i raspolaganje kao i samo posjedovanje istih u okviru kampusu Univerziteta;
- n) Pisanje ili crtanje neprimjerenih sadržaja na zidovima ili drugim površinama u okviru Kampusu Univerziteta, uništavanje postavljenih natpisa, banera ili obavještenja;
- o) Varanje na ispitu (polaganje ispita umjesto drugog, korištenje nedozvoljenih sredstava, postupanje suprotno instrukcijama Univerzitetskog osoblja koje je

- odgovorno za regularno provođenje ispita, prepisivanje, itd.), odnosno polaganje ispita protivno Pravilima o studiranju na I, II i III ciklusu studija;
- p) Unošenje oružja i eksplozivnih naprava na Kampus Univerziteta;
  - q) Verbalno i svako drugo vrijeđanje nastavnika, saradnika ili zaposlenika Univerziteta, odnosno drugih lica na Kampusu Univerziteta;
  - r) Neredovno učestvovanje u nastavi, naročito ukoliko se time onemogućava kolektivan rad ostalih studenata te odsustvovanje sa zvanično određenih proba i obaveza bez valjanog opravdanja;
  - s) Učestvovanje u projektima izvan Univerziteta, bez prethodne saglasnosti odgovarajućeg tijela Univerziteta odnosno njegove organizacione jedinice, ukoliko je općim aktima Univerziteta takva saglasnost utvrđena kao neophodna;
  - t) Nepostupanje po rješenju o obavezi naknade štete;
  - u) Ponovno učinjenje lakše povrede obaveze(discipline) nakon izrečene opomene ili javne opomene za prethodno učinjenu lakšu ili težu povredu obaveze(discipline);
  - v) Ostali vidovi ponašanja studenta koji su suprotni akademskim načelima ponašanja, a koji se mogu svrstati pod teže povrede obaveza(discipline) studenata, odnosno za koje je predviđena prekršajna ili krivična odgovornost u skladu sa zakonom.

Član 146.

(Svojestvo u izvršenju povrede obaveze (discipline))

- (1) Povredu obaveze(discipline) student može učiniti u svojestvu:
  - a) izvršioca ili saizvršioca(više lica);
  - b) podstrekača;
  - c) pomagača i
  - d) prikrivača.
- (2) Svojestvo lica i stepen krivice istoga u izvršenju povrede obaveze(discipline) utvrđuju se u postupku utvrđenim Statutom.

Član 147.

(Mjesto izvršenja povrede obaveze(discipline))

Povreda obaveze(discipline) može biti učinjena:

- a) bilo gdje u okviru kampusa Univerziteta;
- b) u prostorijama ili ispred prostorija u kojima se izvodi dislocirana nastava;
- c) na svakom drugom mjestu, ako se preduzetim radnjama narušava ugled Univerziteta, drugog studenta ili studenata, nastavnika i saradnika ili nenastavnog osoblja Univerziteta(npr. iznošenje neistinitih informacija, podataka);
- d) na svakom drugom mjestu, ako se preduzetim radnjama namjeravalo steći neko pravo na protupravan način ili protivpravna imovinska korist(npr. falsifikovanje javne isprave koju izdaje Univerzitet).

Član 148.

(Vrijeme izvršenja povrede obaveze (discipline))

Postupak utvrđivanja odgovornosti za povredu obaveze (discipline) studenta može se pokrenuti samo protiv osobe koja je u vrijeme učinjenja imala status studenta.

Član 149.

(Primjena pravila na prouzrokovanje štete)

Pravila iz ovog dijela Statuta shodno se primjenjuju i na slučajeve prouzrokovanja štete.

IV. DISCIPLINSKE MJERE I NAKNADA ŠTETE

Član 150.

(Disciplinske mjere)

Disciplinske mjere za povredu obaveza (discipline) su:

- a) Opomena (ukor), koja se izriče za lakšu povredu obaveza (discipline) iz člana 144. Statuta;
- b) Javna opomena, koja se izriče kada je student istovremeno ili u kratkom vremenu učinio više lakših povreda;
- c) Zabrana polaganja ispita do 3 ispitna roka ili privremena suspenzija, čime se student ocjenjuje sa „N/A“ za određeni nastavni predmet u semestru kada je povreda počinjena;
- d) Isključenje sa Univerziteta na neodređeno ili određeno vrijeme, a izriče se za učinjenu težu ili teže povredu obaveza (discipline) iz člana 145. Statuta;
- e) Udaljenje sa ispita.

Član 151.

(Primjena disciplinskih mjera)

- (1) Mjera isključenja sa Univerziteta može se izreći samo za težu povredu.
- (2) Izrečena mjera opomene izvršava se na taj način što se konačna odluka uručuje studentu.
- (3) Izrečena mjera javne opomene izvršava se isticanjem konačne odluke na oglasnoj ploči fakulteta/ELS-a.

Član 152.

(Varanje na ispitu i plagijarizam)

- (1) U slučaju da predmetni nastavnik, odnosno ovlaštena osoba koja nadgleda tok ispita, nedvojbeno utvrdi da student vara na ispitu, ili pokuša da vara, ili počinji plagijarizam prilikom izrade domaće zadaće ili neke druge nastavne obaveze, što je teža povreda obaveze (discipline) iz člana 145. stav e) i o) Statuta, ima obavezu udaljiti studenta sa ispita, obavezno povući i poništiti konkretni predmetni rad, te o tome podnijeti izvještaj rukovodiocu organizacione jedinice radi eventualnog pokretanja disciplinskog postupka.

- (2) Studenti koji su ocjenjeni sa "N/A" zbog varanja, pokušaja varanja ili plagijarizma, ne mogu tražiti odustajanje ("W") sa određenog predmeta.

Član 153.

(Mjere propisane drugim općim aktima)

- (1) Drugim općim aktima Univerziteta, odnosno njegovih organizacionih jedinica, mogu se propisati posebne mjere za određene povrede studentskih obaveza vezane za posebnu vrstu studija (npr. Škola engleskog jezika) koje se izriču u postupcima uređenim datim aktima.
- (2) Na sva pitanja koja nisu uređena datim aktima primjenjuju se pravila o disciplinskoj odgovornosti studenata.

Član 154.

(Naknada štete)

- (1) Student je odgovoran za prouzrokovanu štetu na imovini Univerziteta ili u vlasništvu drugih lica, u okviru kampusa Univerziteta.
- (2) Naknada prouzrokovane štete obuhvata direktnu (stvarnu) štetu u visini stvarnog oštećenja, uključujući i odgovarajuće troškove.

Član 155.

(Kumulacija sankcija)

Odlukom o izricanju disciplinske mjere određuje se i iznos naknade štete, ako je šteta prouzrokovana.

Član 156.

(Šteta učinjena drugom licu)

Ako je student prouzrokovao štetu na imovini ili ličnom dobru drugog lica, Univerzitet ne odgovara za istu.

V. DISCIPLINSKI POSTUPAK

Član 157.

(Prijavljivanje povrede obaveze)

- (1) Prijavu počinjene povrede obaveze(discipline) i/ili uzrokovanje štete može izvršiti:
- Svaki student;
  - Svaki zaposlenik;
  - Svako lice koje je angažovano po drugom osnovu na Univerzitetu
- (2) Prijava može biti sačinjena usmeno ili pisano, a sadrži naročito:
- Ime i prezime studenta ili studenara koji su izvršili povredu obaveze(discipline), ili prouzrokovali štetu ili ako je moguće, dodatne informacije o njima radi tačnije identifikacije.

- b) Opis radnji kojima je učinjena povreda obaveza(discipline) i/ili prouzrokovana šteta uz navođenje mjesta, vremena i načina izvršenja, i
  - c) Dokaze(javne isprave, svjedoci, druge dokazi).
- (3) Prijava se podnosi rukovodiocu organizacione jedinice Univerziteta u okviru koje student pohađa studij.

Član 158.
(Pokretanje postupka)

- (1) Postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti studenta pokreće dekan.
- (2) Rješenje o pokretanju disciplinskog postupka uključuje imena članova disciplinske komisije koje provodi postupak u skladu sa odredbama Statuta.

Član 159.
(Zakazivanje rasprave)

- (1) Predsjednik Disciplinske komisije zakazuje raspravu za utvrđivanje odgovornosti za povredu obaveza(discipline) i/ili prouzrokovanu štetu.
- (2) Rasprava se u pravilu zakazuje u prostorijama Univerziteta, za vrijeme radnog vremena na Univerzitetu.
- (3) Na raspravu se poziva student protiv koga je pokrenut postupak, i druga lica čije je prisustvo neophodno.
- (4) Ako student bez opravdanih razloga ne pristupi ni drugom ročištu za raspravu, Disciplinska komisija će voditi disciplinski postupak bez prisustva studenta.

Član 160.
(Održavanje i tok rasprave)

- (1) Usmenu raspravu vodi predsjednik Disciplinske komisije.
- (2) Rasprava se ne može održati ako studentu protiv koga se vodi postupak, poziv za raspravu nije uredno uručen.
- (3) Usmena rasprava se odvija prema sljedećem redoslijedu:
  - a) Konstatovanjem prisustva pozvanih lica i utvrđivanjem njihovog svojstva(lice protiv koga se vodi postupak, svjedok, vještak, ukoliko je to neophodno zbog ozbiljnosti povrede, zapisničar i dr.);
  - b) Čitanjem rješenja iz člana 158. Statuta;
  - c) Davanjem izjave od strane studenta protiv kojeg se vodi postupak;
  - d) Provođenjem dokaznog postupka: uvidom u javne isprave, saslušanjem svjedoka i vještaka, uvidom u odgovarajuće evidencije koje se vode na odnosnom Univerzitetu i dr.;
  - e) Davanjem završnih izjava studenta protiv koga se vodi postupak, i eventualno, punomoćnika.
- (4) Ako se rasprava ne može završiti na jednom ročištu, zakazuje se novo ročište, najkasnije za 15 dana.

Član 161.
(Zapisnik sa rasprave)

- (1) Na raspravi se vodi zapisnik u koji se unose svi relevantni podaci vezani za tok rasprave.

(2) Zapisnik vodi lice koje odredi predsjednik Disciplinske komisije.

Član 162.

(Elementi koji se uzimaju u obzir)

Da bi se izrekle disciplinske mjere, uzimaju se u obzir sljedeći elementi: motivi koji su doveli do povrede obaveza (discipline), posljedica uzrokovanih povredom obaveza, način na koji su povrede obaveza učinjene, prethodno ponašanje studenta, kao i njegovo ponašanje nakon povrede.

Član 163.

(Donošenje odluke)

- (1) Po sprovođenju disciplinskog postupka, Disciplinska komisija dostavlja svoj prijedlog dekanu. U roku od 15 dana od dana dostavljanja prijedloga, dekan donosi zvaničnu odluku u formi pismenog rješenja, kojom:
  - a) Studenta proglašava odgovornim za povredu dužnosti i izriče mu mjeru i/ili ustanovljava obavezu naknade za načinjenu štetu za koju je student odgovoran;
  - b) Studenta oslobađa odgovornosti ili nalazi da postoje oslobadjajuće okolnosti ili da nema dokaza o učinjenoj povredi dužnosti i/ili načinjenoj šteti, ili
  - c) Obustavlja postupak, kad on/ona utvrdi da ne postoje uslovi za nastavak.
- (2) Uz ovaj prijedlog, Disciplinska komisija dostavlja dekanu cjelokupnu dokumentaciju na uvid.
- (3) Dekan nije obavezan da se pridržava prijedloga Disciplinske komisije pri donošenju svoje odluke ali on/na mora svoju odluku da detaljno obrazloži.
- (4) Rješenje iz stava (1) ovog člana naročito obuhvata:
  - a) Ime i prezime studenta protiv koga se izriče mjera i podaci o njegovom/njenom identitetu;
  - b) Opis prijestupa, mjesto, vrijeme i način izvršenja;
  - c) Vrstu disciplinske mjere i/ili iznos štete, ako je student proglašen krivim;
  - d) Obrazloženje rješenja;
  - e) Pouka o pravnom lijeku i rok za podnošenje žalbe i
- (5) Potpis dekana i pečat Univerziteta, sa djelovodnim brojem i datumom donošenja rješenja.

Član 164.

(Žalba)

- (1) Protiv rješenja iz prethodnog člana, student može podnijeti žalbu Vijeću fakulteta. Žalba se može dostaviti lično ili poštom.
- (2) Žalba se ulaže najkasnije u roku od osam (8) dana od prijema prvostepenog rješenja.
- (3) Vijeće fakulteta može prvostepeno rješenje: potvrditi ili preinačiti ili poništiti, u cijelosti ili djelimično.
- (4) Odluka Vijeća o isključenju sa fakulteta postaje konačna tek nakon saglasnosti rektora Univerziteta.

- (5) Ukoliko smatra opravdanim, rektor može odluku Vijeća ponovno vratiti na razmatranje odlučivanje odnosno uputiti Vijeće kako da izmjeni svoje odluke.
- (6) U tom slučaju, Vijeće donosi konačnu odluku na temelju pismenog i obrazloženog uputstva rektora.

Član 165.

(Dostava dokumenata)

Sva pismena dokumentacija koja se treba dostaviti studentu protiv koga se vodi postupak (rješenje o pokretanju postuka, poziv na raspravu, prvostepeno i drugostepeno rješenje itd.) se dostavljaju studentu lično, preko Studentske službe, ili od strane drugih ovlašćenih lica. Ukoliko dokument nije moguće dostaviti studentu lično, isto se smatra dostavljenim isticanjem na oglasnoj ploči odgovarajuće organizacione jedinice Univerziteta.

Član 166.

(Rokovi)

- (1) Postupak za utvrđivanje odgovornosti studenta za učinjene povrede obaveza (discipline) i/ili prouzrokovanu štetu, ne može se pokrenuti niti voditi po isteku šest (6) mjeseci računajući od dana saznanja od strane zvaničnika Univerziteta.
- (2) Postupak za utvrđivanje odgovornosti studenta za učinjene povrede obaveza (discipline) i/ili prouzrokovanu štetu, ne može se pokrenuti niti voditi po isteku 12 mjeseci, računajući od dana kada je učinjena povreda i/ili šteta.

Član 167.

(Evidencija)

- (1) Izrečene disciplinske mjere evidentiraju se i prikazuju na službenom studentskom transkriptu.
- (2) Studentu dodiplomskih studija koji je ostvario 120 ECTS bodova ili manje i kojemu je izrečena disciplinska mjera, podatak o izrečenoj disciplinskoj mjeri ostaje u transkriptu sve do završetka studija kada će biti uklonjen.
- (3) Studentu dodiplomskih studija koji je ostvario više od 120 ECTS bodova, kao i za studente master i doktorskih studija, podatak o disciplinskoj mjeri se ne uklanja iz transkripta.
- (4) Ured za odnose sa studentima vodi posebnu evidenciju o izrečenim disciplinskim mjerama i naknadi štete.

Član 168.

(Uklanjanje disciplinske evidencije)

- (1) Dekan i rektor imaju pravo naložiti uklanjanje evidencije o izrečenoj disciplinskoj mjeri iz studentske evidencije ili transkripta studenta ukoliko vjeruju da specifičnosti iz određenog disciplinskog prekršaja ne opravdavaju daljnje prikazivanje podatka o istoj unutar studentske evidencije ili transkripta.

(2) Disciplinska evidencija može biti uklonjena na osnovu zahtjeva koju je student/diplomirani student podnio/ ili može biti direktno uklonjena od strane dekana ili rektora, bez podnošenja zahtjeva.

Član 169.

(Tumačenje Poglavlja VIII - Pravila o disciplinskoj odgovornosti studenata)

Senat Univerziteta može izdati zvanično tumačenje bilo koje odredbe sadržane u ovom poglavlju Statuta.

PREDSJEDAVAJUĆI SENATA

Prof. dr Ahmet Yildirim

POTVRDA O OBJAVLJIVANJU STATUTA

Opravak Statuta objavljen je isticanjem na oglasnoj ploči Internacionalnog Univerziteta u Sarajevu 14.08.2018. godine, u 12:00 sati.

Opravak Statuta objavljen je stavljanjem teksta istog na internet stranicu Internacionalnog Univerziteta u Sarajevu 14.08.2018. godine, u 12:00 sati.

PREDSJEDAVAJUĆI SENATA

Prof. dr Ahmet Yildirim